

Acute postinfectieuze glomerulonefritis

Soort ziekte

Acute ontsteking van de nierfilters door een ontsteking elders in het lichaam.

Wat is acute postinfectieuze glomerulonefritis

Een acute postinfectieuze glomerulonefritis is een ontsteking van de nierfilters (glomerulus=nierfilter) tijdens of aansluitend aan een infectie elders in het lichaam. Zoals het hoort bij iedere infectie maakt het immuunsysteem antistoffen tegen de bacterie die de infectie veroorzaakt, maar door overactiviteit van het immuunsysteem slaan de talloze microscopisch kleine complexen van antistof en bacterie (immuuncomplexen) neer op de nierfilters. Hierdoor ontstaat een ontsteking.

Een acute postinfectieuze glomerulonefritis kan ontstaan bij:

- infectie met de bacteriesoort streptokokken (acute poststreptokokken-glomerulonefritis);
- een bacteriële infectie van (kunst)kleppen van het hart (bacteriële endocarditis);
- infectie van een drain (een buisje), bijvoorbeeld tussen de hersenen en het hart om overtollig hersenvocht af te voeren;
- abcessen in de buik.

De acute postinfectieuze glomerulonefritis door infectie met streptokokken komt het meeste voor. Vaak begint het met een infectie van de keelamandelen of het middenoor. Na gemiddeld 10 dagen ontstaan de verschijnselen van acute glomerulonefritis. Deze vorm van glomerulonefritis komt het meeste voor bij kinderen. In slechts 5% van de gevallen is het iemand van boven de 50 jaar. Doordat in Nederland de hygiënische omstandigheden steeds beter worden, lijkt de ziekte steeds minder vaak voor te komen. Maar onder slechte hygiënische omstandigheden waar veel mensen dicht opeen leven, zoals in kazernes, kunnen epidemieën ontstaan.

Wat zijn symptomen en vooruitzichten

Gemiddeld 10 dagen na infectie merkt de patiënt dat hij of zij minder gaat plassen en dat de urine bruinrood is gekleurd. Door ophoping van vocht doordat de nieren niet goed werken, treedt zwelling op in het gezicht en later ook in de benen. Vaak is de bloeddruk verhoogd. Kinderen kunnen verward zijn en hoofdpijn hebben.

Hoewel de nierfunctie fors achteruit kan gaan, is nierfunctievervangende behandeling in de vorm van dialyse in de acute fase slechts zelden nodig. Zeker bij kinderen is de kans op volledig herstel van de nierfunctie groot. In enkele gevallen is de ontsteking zo ernstig dat de nierfunctie niet beter wordt, maar verder achteruitgaat. Er is dan sprake van nierfalen waarvoor op den duur dialyse noodzakelijk kan zijn. Bij oudere patiënten is de kans op nierfalen groter dan bij kinderen.

Behandeling

Behandeling met antibiotica is belangrijk om de bacterie die verantwoordelijk is voor de acute postinfectieuze glomerulonefritis uit te schakelen. Ondersteunende maatregelen bestaan uit vocht- en zoutbeperking en behandeling van hoge bloeddruk. Soms is dialyse noodzakelijk.

Met vragen over uw persoonlijke situatie of behandeling kunt u terecht bij uw behandelend arts.